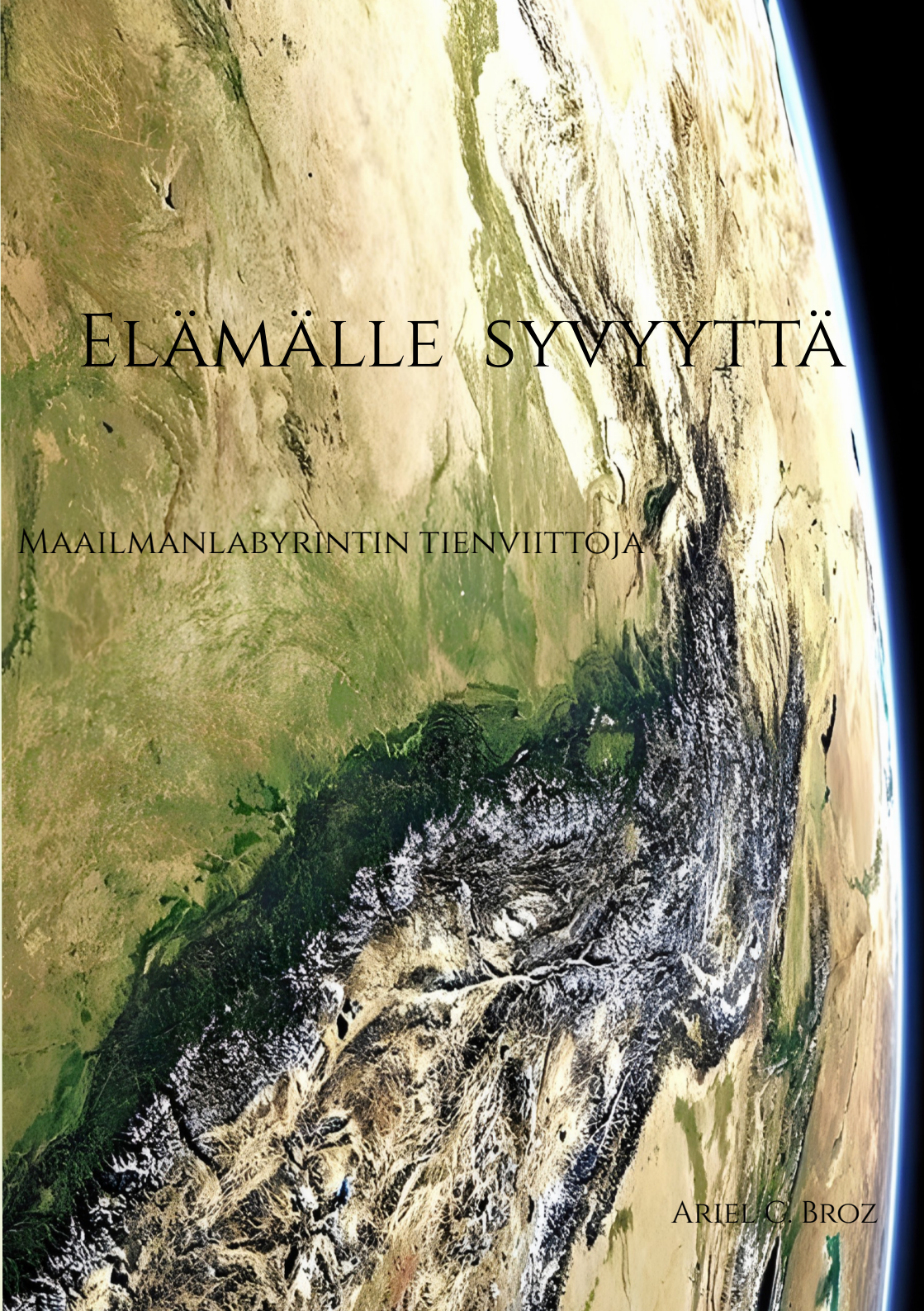


An aerial photograph of a mountainous landscape. A wide, winding river valley is visible, filled with green vegetation. The surrounding mountains are rugged, with patches of snow or light-colored rock. The sky is a pale blue, and the horizon is visible in the upper right corner.

ELÄMÄLLE SYVYYTTÄ

MAAILMANLABYRINTIN TIENVIITTOJA

ARIEL C. BROZ

Ariel C. Broz

Elämälle syvyyttä

Tienviittoa elämäntielle

Elämäsarja – Osa I

©2025 R. A. Karmanen. Toinen uudistettu laitos (2012)

Kirjaa saa lainata. Tekijää ei tarvitse mainita, sillä totuus ei tunne omistajaa

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,

bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-1133-0

Suurelle orvolle

Esipuhe uudistettuun painokseen

Aika tekee tehtävänsä ulkoasun ja taiton suhteen. Sisältö ei kuitenkaan ikuisessa filosofiassa koskaan muutu. Sen tulee kestää kaikkien aikakausien koetukset. Tarvetta ilmaisulliseen hiontaan ja tarkennukseen toki olisi, mutta esikoisteoksen naiivi autenttisuus on pyritty säilyttämään mahdollisimman koskemattomana. Teoksilleni tyypillisiä keinotekoisia, mutta kuvaavia yhdyssanahirviöitä ei ole luonnollisestikaan karsittu, ainoastaan virheitä ja ristiriitaisuuksia on pyritty korjaamaan ja ulkoasua raikastamaan. Muutamia lisäyksiä ei maltettu jättää tekemättä. Muinaisia mysteerejä koskevia lukuja on käytetty muissa teoksissani, mutta aiheen tärkeyden vuoksi ne päätettiin jättää myös tähän.

Esipuhe

Tämän kirjan ydintehtävä on paljastaa kärsimyksen perimmäiset syyt ja pysyvän onnellisuuden salaisuudet. Sen tarkoitus on myös puhdistaa uskontojen ja skeptisen tieteen dogmeja ja johtaa mahdollisimman uskomusvapaiseen maailmankuvaan, jota kyseiset auktoriteetit eivät määrää. Sen olennaisin tehtävä on kuitenkin esitellä ns. *”olkoon niin periaate”* ja kirjan loppuun sijoitettu ”yllättävä loppupäätelmä”, jotka yhdessä ovat keskeisiä avaimia pysyvän jalansijan ja elämän syvyyden etsinnässä.

Kirjan hieman tavallisesta poikkeavan rakenteen avulla on pyritty etsimään uutta keinoa esittää yleensä hankalina pidettyjä ”syväasioita”. Teoksen muoto matkii ihmisen omaa ajatteluprosessia, jossa ajatusvälähdys tuottaa seuraavan ajatuksen *samankaltaisuuden juuresta*. Toivomme liian pitkän yhteen asiaan keskittymisen näivettävän vaikutuksen tulevan näin torjutuksi. Koska ihmisen jauhava sisäinen mielenprosessi palaa kyps-

neenä menneisyyden mielenkiintoisiin oivalluksiin, pyrkien niitä laajentamaan ja syventämään, myös tämä teos pyrkii aasinsilloilla toisiinsa yhdistettyjen kirjoituspolkujen seurauksena samankaltaiseen syventämispaluuseen.

Syvydentaju on nykyajalla vajonnut sekundaariseksi maailmanhahmotustavaksi ja peittynyt keinotekoisen ja ihmisen kokonaisuudelle vieraan *menetelmän* alle. Sen unohtunutta kykyä on ravittava. Eräs kirjan syväoivaltamiskykyä herättävistä keinoista on symbolisten tarinoiden ja aihetta elävöittävien kertomusten käyttö. Onpa symboliikka sitten peräisin taruista, myyteistä, saduista, nykyaikaisista inspiroituneista tarinoista, tai elokuvista, niiden pohdiskelulla – ja toisaalta kyvyllä esittää jotakin enemmän – on eräs olennainen merkitys, johon palaamme myöhemmin.

Teoksessa on käytetty runsaasti sitaatteihin asetettuja sanoja. Niiden tarkoitus on viestittää, että jähmeä kirjaimellinen sana ei riitä kuvaamaan tavoiteltua syvyyttä, vaan tarvitaan sanallisen tason ylittävää oivallusta. Sana on tällöin steriilin ja teoreettisen kirjaimellisuuden sijaan ymmärrettävä *viitteenomaisesti*. Teoreettisen jäykän pintatason merkityksen ylittäminen ja kurkottaminen tarkoitettuun sisältöön avaa syvyys suunnan oven. Sanojen käyttö *syvyyden viiteinä* on ainoa todellinen mahdollisuus lähestyä totuutta, sillä *oivallettavaa* maailmakaikkeutta ei voi muuttaa *tiedettäväksi* maailmakaikkeudeksi.

Samaisesta syystä käsillä olevasta asiasta on käytetty yhden käsitejäädytetyn termin sijaan *useita*, mahdollisimman kuvailevia sanoja. Jotta sanallinen merkitys kyettäisiin ylittämään ja yllettäisiin *ideatasolle*, tarvitaan filosofisessa tekstissä mahdollisimman suurta kuvailevuutta, joka voi synnyttää tarvittavan oivalluksen tarkoitettua. Siksi teos sisältää myös melko runsaasti ”sanahirviöitä”, joiden tarkoituksena on niin ikään pyrkiä mahdollisimman suureen *ideatason kuvailevuuteen*, sanajäykistymisen yli. Samalla pyritään välttämään merkityssovittuja sivistyssanoja, joiden sisällön ilmaisuvoima on kuollut termiä vieraasta kielestä siirrettäessä ja joiden merkitys on jäänyt oivalluksen sijaan hengettömän muistitiedon ja ulkoluvun varaan: niitä ei voi oivaltaa, ne täytyy tietää. Emme siis etsi *oppineisuutta*, vaan kurkotamme kohti syvyyttä ja *rivien välistä viisautta*, jota oppineisuus

ei suostu *kirjaimellistamisensa syystä havaitsemaan*. Kuivettunut ja nyanssitajuton muistitieto-oppineisuus *on osittunut, pintatasoa kartoittava maailmanhahmotustapa*, ei toisinpäin, kuten kaavajäykistyneet näivetystietoval-lankaapparit antavat ymmärtää.

Alkuperäinen ajatuksemme oli, että kirjaa luettaisiin vain yksi suhteellisen lyhyenä ja fragmentaarisena pidetty luku päivässä, sillä teksti on paikoin hyvinkin raskasta ja keskittymistä vaativaa. Lukija tekee tietenkin itse valintansa, sillä toki teosta voi lukea myös perinteisesti yhteen menoon, tai vaikkapa sieltä täältä selaillen. Yksittäiset tekstikatkelmat ovat kuitenkin melko pelkistettyjä ja tiiviitä, ja sisältävät tyylillisiä vaihteluita johtuen kulloisenkin aiheen ilmaisuvaatimuksista.

Pelkistetyn kirjoitustavan syynä on, että informaatioähkyaikakaudellamme *olennainen tieto* on hukkunut massaan, eikä lukijoita haluta turhaan raskauttaa ylimääräisellä painolastilla. Olennainen ”sokeri” on pyritty kuljettamaan tehokkaasti omaan astiaansa hiekanjyvistä välittämättä, senkin uhalla, ettei teksti kokonaisuudessaan heti avaudu, *vaan olennaiselle pohdiskelulle jää sijaa*.

Pohdiskelevan lukemisprosessin tarkoitus on pyrkiä seulomaan esiin olennainen tieto, joka vastaa ikuisesti tuoreisiin kysymyksiin: Mikä on elämän tarkoitus? Miksi me olemme täällä? Kuinka on mahdollista, että on olemassa maailma, joka toimii tarkoituksenmukaisesti monella tasolla? Mistä tulemme? Mitä tapahtuu kuolemassa?

Olennaisen tiedon osat muistuttavat palapeliä, joka muodostuu ensin pienistä murusista. Kasvaen ja osia toisiinsa enenevässä määrin sovittaen, henkilökohtainen oivallustieto muodostaa lopulta toteutuvan kokonaisuuden: Tietoa seuraava *tie* johtaa monien vaiheiden jälkeen kokemukseen, jota nimitetään eri kulttuureissa eri nimillä. Niitä ovat mm. valaistuminen, uudestisyntyminen (käsitteen merkityksellä ei tässä tarkoiteta uskonnollista hurmostilaa), samadhi ja herääminen. Kokemusta voidaan kutsua myös minuuden synnyksi, tai ydinkokemukseksi.

Ihmisen *sisimpään* johtavan subjektiivisen valaistumistien lisäksi on olemassa myös toinen tiedon suunta, ikiaikaisen salatun viisaustieteen tie. Se johtaa sisältä *ulospäin*, maailmanarvoituksen tutkimiseen, mutta ei rajoitu

tai pysähdy materian rajalla, vaan tutkii materian taustalla vaikuttavia voimia ja lakeja – ei ulkopuolelta kuten perinteinen tiede – vaan sisäpuolelta, asian ydinmerkityksestä käsin...

Tämän kirjan luvuista muodostuvan *kokonaisuuden* eräs intentio on vastustaa paitsi sokeaa uskoa, myös sen toista ääripäätä, *sisään päästämättömän ja perusteettoman yliepäilyn lähestymistapaa*. Lukijan oman harkinnan varaan jää, missä määrin tekijä tavoitteissaan onnistuu, sillä joukkoon on kenties eksynyt myös väärinkäsityksiä ja erehdyksiä. Ne tulee luonnollisesti sivuuttaa allekirjoittaneen keskeneräisenä kyvyttömyytenä, sillä jokaisen oikeus ja velvollisuus on koota syvätiedon palapelinsä itse.

Teos tavoittelee kuitenkin vilpittömän etsijän näkökulmaa ja on valmis tekemään löytöjä kaikista elämänilmiöistä, uskonnoista, tieteistä, filosofioista, mutta ennen kaikkea *aikojen viisaudesta*, joka painottaa *oman toiminnan työstämistä totuuden kuvaksi*, jotta voisi nähdä palasiksi hajonneen Sammon osat oikeassa valossa.

Osien yhteen keräämiskykyä edeltävä sisäinen *suuri työ*, on vaikea tehtävä ja sen tavoittelua leimaa seuraava perusvirhe...

Miten olla hyvä

Useimpien sielunperustassa piilee vielä kyynisellä nykyajallakin halu olla hyvä ihminen. Keinona tämän päämäärän saavuttamiseen käytetään yleensä omaa luontaista omantunnon suuntaajaa, mutta myös *hyvien ihmisten matkimista* ja *pahan poiskitkemistä* sisimmästä.

Kun syvyys suunnan tietoa janoava etsijä tekee päätöksen olla moraalin ja hyvä, sellainen kuin ihmisen tulee olla, kaikki alkaa yleensä hyvin. Hyvyyden tarpeeseen herännyttä motivoi ehkä myös uskonto tai muu vaikutin, mutta motiivista riippumatta alkaa *pitemmän ajan kuluessa* kuitenkin huomaamatta syntymään ongelmia: *Sisäinen katkeruus ja alitajuinen paine alkavat lisääntyä*. Tätä ei yleensä osata yhdistää alkaneista moraalisista ponnisteluista johtuvaksi.

”Pahan”, olkoonpa se missä muodossa tahansa, poiskitkeminen ja sitä

vastaan taistelu aikaansaavat ainoastaan sen *häivyttämisen päivätajuiselta huomiolta*. Se ei suinkaan lähde meistä ”irti” vastustamisen avulla, vaan kyseinen eitoivottu materiaali *piilotetaan* torjumalla alitajuntaan. Huonoutta vastaan pystytetään sisäinen muuri, joka estää sitä nousemasta esiin. Juuri tätä länsimaisessa kulttuuripiirissä parhaiten tunnettu jumalallisen viisauden mestari tarkoitti viitatessaan kalkittuihin, *ulkoapäin hienoihin hautoihin*, joiden sisällä on kuitenkin luita ja kaikenlaista saastaa.

Pidempään jatkuessaan sisäinen tukahduttaminen aikaansaa yleensä jonkinlaista neuroottista käyttäytymistä, kiirettä ja puritanismia, henkilön tahdosta ja motiivin voimakkuudesta riippuen. Se aikaansaa myös tilan, jota voidaan kutsua ulkokuoren muodostumiseksi: Yhä suurempi ristiriita alkaa vallita sisäisen elämän ja ulospäin näyteltävän roolin välillä. Näin ihmisestä tulee vähitellen oman elämänsä esittäjä. Pahinta kyseisessä tilanteessa on se, että ihminen näyttellee moraalista roolia myös itselleen, vaikka osin on kipeän tietoinen omasta puutteellisuudestaan.

Tässä kehitysvaiheessa moni pyrkijä, yleensä itseltäänkin vähin äänin, luopuu pyrkimyksistään. Mikäli hänen tahtonsa on vahva, hän kuitenkin jatkaa. Tällöin on tarjolla uusi ongelma: Alitajuntaan torjuttu, alun perin ehkä viatonkin materiaali, pyrkii nostamaan päätään entistä pahemmassa muodossa. Syntyy vinoutuneita ajatuksia, joiden tiedostamattomaan painamiseksi tarvitaan entistä enemmän voimaa. Kyseinen tilanne koetaan yleensä ”kilvoitteluna”, mutta se on kieroutunut tila, joka on seurausta ”luonnollisen” väärästä käsittelytavasta.

Joustava mieli keksii tämän ehkäisemiseksi tavan *ulkoistaa syntynyttä painetta* ja viimeistään tässä vaiheessa kuvaan mukaan astuu muiden ”moraalinen vahtiminen”. Useimmille on tuttua itseään hurskaina pitävien taipumus panetella selän takana kanssakulkijoitaan. Jos sattuu elämään saman katon alla tällaisen henkilön kanssa, voi todeta elävänsä maan päälle valmistetussa helvetissä, päinvastaisista vakuutteluista huolimatta.

Mitä olisi tehtävä, kun arvokas päämäärä näin muuttuu vähitellen vastakohdakseen (tämä esimerkkinä uskonnollinen fundamentalismi, josta on paljon surullisia esimerkkejä, ja joiden juuri on väärässä pahankäsittelymetodissa). Seuraavaksi pyritään esittämään ”uusi” keino, joka ei luovu

päämäärästä, tai altistu pahan toiminnan ajoittaisen suvaitsemisen vakavalle virheelle.

Älä tee pahalle vastarintaa

Tämä on ikivanha neuvo, mutta sen merkitys on ulotettu korkeintaan ulkomaailman toimintaan ja siihenkin yleensä puolinaisesti. Gandhi lienee osannut toteuttaa sitä modernilla ajalla parhaiten. Vastarinnattomuudella on kuitenkin eräs puoli, jota ei ole osattu ottaa riittävästi huomioon. Tämä puoli on *sisäinen*.

Kuten aikaisemmin totesimme, pahan poiskitkemispyrkimys johtaa sisäisen huonouden kasvamiseen ja sovittamattomaan ristiriitaan, jossa pyrkijä joutuu piilottelemaan osaa itsestään, itseltään. Tästä seuraa myös, että *aitous* katoaa ja tilalle muodostuu *rooli*, hyväksytty ja salonkikelpoinen ulkokuori, jota esitetään näyttelijämaisella päätöksellä.

Mistä tämä johtuu? - Siitä että, *”paha” (huono) saa voimansa ja valtansa vastustamisesta*. Se energia, joka suunnataan pahan poistamiseen, lisäksi vastaavalla määrällä sen voimaa. Tämä johtaa alitajuisen tajunnanosuuden kasvuun ja aikaansaa esteen olla havaitsematta huonoutta, tai huonoutena pidettyä asiaa, ennen sen tietoisuuteen pääsyä. Tämä on torjunnan syntymekanismi, jota voidaan nimittää myös tiedostamattomaksi tekopyhyydeksi. Näin syntyneellä torjunnalla on omat seurauksensa, jotka näkyvät yksilötason kautta yhteiskunnallisilla tasoilla, mutta siitä myöhemmin...

Mitä voidaan siis tehdä? Kuinka voimme tulla aidosti hyväksi ihmisiksi, ilman että sisällämme on torjuttua roskaa? Sanallistettu käytännön neuvo kuuluu seuraavasti: *Kulje mitään tekemättä ohi ja katso, että ulkoinen toimintasi ei muutu suuntaan eikä toiseen*. Asiaa voidaan lisävalaista vertauksen avulla: Kuljet vilkkaan torin poikki, jossa joku sieltä täältä huutelee ilkeitä herjoja. Vanhan metodin mukaan jäät riitelemään herjaajan kanssa, mutta ”uuden” mukaan jatkat kulkuasi eteenpäin.

Toinen ohjenuora, vaikka se ensi alkuun saattaa kuulostaa jopa moraalisesti epäilyttävältä on: Älä muuta sisäisiä virikkeitä ja ajatuksia, vaan anna

kaiken olla sellaisenaan, *koskematta mihinkään*. Mieleenhän voi nousta kaikenlaista materiaalia. Niin hyviä kuin pahoja virikkeitä voi syntyä. Ratkaisevaa on, että niiden vastustamiseen ei kuluteta energiaa – ja että ne eivät toisaalta aiheuta väärää toimintaa.

Kutsumme tätä sisäistä asennetta: *”Koskaan et muuttua saa periaatteeksi”*. Sen tuottamassa piirissä asuu *todellisen itsetuntemuksen* kyky.

Muuttamattomuuden esitaistelijoita

Yllä esitetystä metodista, jota voidaan kutsua myös *pahan vastustamattomuudeksi*, on kaivettu aikojen saatossa esiin pienempiä ja suurempia osia. Suomalaisen ”salatieteen” merkittävä yleisnero Pekka Ervast toteaa kyseisestä asenteesta näin:

Hän ei saa taistella, vaan hänen täytyy voittaa. Hän ei saa tappaa mitään itsessään; hän voittaa heikkoutensa ja ottaa niiden voimat palvelijoikseen. Paha voitetaan rakkaudella, ei väkivallalla... Meidän ei tule vastustaa pahoja himoja ja haluja itsessämme, vaan meidän tulee ne voittaa. Ihmisen tulee voittaa itsensä. Ja kun ihminen on voittanut pahan omassa sisässään, silloin hän sen voittaa muissa, sillä ihminen voi voittaa ainoastaan sen, jota hän rakastaa. Jos ihminen rakastaa eläintä sisässään, silloin hän sen voittaa, mutta jos hän sitä vihaa, niin hän saa alituisen taistella ja langeta. Tämän ymmärtää se, joka tietää mitä rakkaus on, sillä rakastaa pahaa on aivan toista kuin olla pahan orja.

Myös Anthony de Mello tunsii tajuntaa harmonisoivan lain todetessaan itselleen luontaisella tarkkuudella:

Kun kiellätte itseltänne jotakin, joudutte sen vangiksi. Ainoa tapa päästä tilanteesta on nähdä sen läpi. Kun taistelette

jotakin vastaan, sidotte itsenne siihen ikiajoiksi. Niin kauan kuin taistelette, annatte sille lisää voimaa. Annatte sille lisää voimaa saman verran, kuin mitä käytätte sitä vastaan taisteleamiseen.

Vanha Buddhalainen viisaus toteaa pelkistetyn ytimekkäästi: ”Vain vapaudessa mieli voi tulla kurinalaiseksi.” Myös Krishnamurtin tarkkailumetodi, joka poikkeaa Gurujen opetusten valtavirrasta, on tietyssä mielessä sama asia kuin mihin aiemmin on viitattu.

Tämä oli myös ”Suuren Neuvonantajan” keskeisin opetus. Laajasti tunnettu, mutta ymmärtämättä jäänyt lausahdus, *joka tulee tulkita myös sisäistä toimintaa ohjeistavana*, kuuluu seuraavasti:

”Älkää tehkö pahalle vastarintaa; vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle toinenkin”.

Toinen tunnettu, mutta huonosti ymmärretty kohta kuuluu puolestaan näin:

Mies kylvi peltoonsa hyvää siementä. Mutta kun kaikki nukkuivat hänen vihamiehensä tuli, kylvi vehnän sekaan rikkaviljaa ja meni pois. Kun vilja nousi oraalle ja alkoi tehdä tähtäkää, rikkaviljakin tuli näkyviin. Työmiehet menivät silloin isäntänsä luo ja sanoivat hänelle: Herra etkö sinä kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen on tullut rikkaviljaa? Isäntä sanoi heille: se on vihamiehen työtä. Miehet kysyivät silloin häneltä: Tahdotko että menemme kitkemään sen pois? En, hän vastasi, te voitte rikkaviljaa kootessanne vetää sen mukana vehnäkin? Antakaa niiden kasvaa yhdessä elonkorjuuseen asti...

On olennaista olla kitkemättä, ettei menisi hyvää mukana.

Apokryfisestä *Tuomaan evankeliumista* löytyy olennaisia pahan vastustamattomuuteen opastavia kohtia. Monet niistä ovat käsittämättömiä ilman aiempia löydöksiämme:

”Tulkaa sellaisiksi, jotka kulkevat ohi.” (logion 42).

”Autuaita ovat ne, joita vihataan ja vainotaan, mutta ei ole paikkaa, johon heidät ahdistettaisiin.” (logion 68).

Viimeksi mainittu käy ymmärrettäväksi, kun harjoittaa vastarinnattemuutta niihin *pelkoihin*, joita isetuntemuksen tiellä eteen nousee...

Voimallinen viittaus aiheeseen löytyy myös samaisesta Tuomaan evankeliumista. Merkityksen mukaan suomennettuna se kuuluu näin:

”*Opettakaa minua (minuutta) siitä kivistä, jonka rakentajat hylkäsivät. Se on kulmakivi.*” (logion 66).

Mihin tämän minuuden kehittäminen johtaa ja mitä sillä tarkoitetaan?

Minuuden synty

Ihmisessä on eräs elementti, joka on pysyvän onnellisuuden kannalta olenainen. Sitä voidaan kehittää ja nostaa esiin, sillä vaikka se on olemassa, se ei ole yleensä kovin tietoinen, puhumattakaan siitä, että olisi saavuttanut täydellisyyden. Tämä elementti on se, joka sanoo ihmisessä: *minä olen*. Ristiriitaista kyllä, se on kuitenkin *sisäisessä kokonaisolemuksessaan* jo täydellinen, eikä kuulu ihmisen ajan maailmaan.

Se on kaiken tarkkailija ja todistaja. Se on ilon ja surun yläpuolella ja sallii niiden esiintyä tajunnassa puuttumatta asiaan. Se ei torju tai tukahduta, vaan päinvastoin, sen kehitykselle on ominaista alitajuisen tajunnan osuuden asteittainen väheneminen. Minätajunnan täyttymyksen tila on kokonaan osittumaton ja vailla alitajuisia torjuntamekanismeja.

Tälle tajunnantilalle on eri kulttuureissa ja eri aikakausina annettu erilaisia nimiä, joita ovat mm: valaistuminen, uudestisyntyminen ylhäältä, satori, unio mystica, rigpa, samadhi, ydinminäkokemus, devekut, baqa, tao, wu wei, mitakuye oyasin, lumen naturae, hen, pacha runa, nierika ym.

Ajallemme tyypillisen kiireen ja ulkoistumisen myötä valaistumistajunnan mahdollisuuden tiedostus on jäänyt taka-alalle. Ajattelijaan samaistuminen ja emotionaaliset epäpuhtaudet eivät päästä esiin sen herkkyyttä vaativaa olemusta, vaan mieli samaistuu kaoottisesti ulkoisiin tai sisäisiin

kohteisiin, vailla pysyvää tyssijaa. Minuus on sama kuin tietoisuuden ydinjuuri, joka jää jäljelle silloinkin, *kun ajatusten virta pysähtyy...* Tosin senkin takana on vielä tasoja...

Itämailla on esitetty teitä tämän pysyvän onnellisuuden kannalta olennaiseen kokemukseen. Myös oikein ymmärretyt Jeesuksen opetukset tähtäävät tähän päämäärään, vaikka moninaiset väärintulkinnat, valtapyrkimykset ja niistä edelleen kehittyneet väärintulkinnat ovat sotkeneet hänen todellisen sanomansa pahemman kerran. Tulevissa luvuissa olen pyrkinyt esittämään osia suvaitsevaisuuden ja tajunnan rajoittamattomuuden tiestä, joka on olennainen länsimaisen ihmisen mielenlaadun kannalta. Olennainen siksi, että pakko ja tukahduttaminen johtavat ulkoistuneessa länsimaisessa elämänmenossa yleensä päinvastaiseen tulokseen, eli alitajunnan kasvuun, kuten aikaisemmin jo totesimme. Pyrimme myöhemmin osoittamaan, että tämä oli myös Jeesuksen eräs keskeisistä viesteistä.

Minuutta, joka piilee itsetuntemustien päässä, siis kehitetään tulemaan tietoiseksi suhtautumalla ”pahaan” tajunnansisältöön uudella tavalla, eli vastustamatta. Näin se pysyy tietoisena ja sitä voidaan käsitellä suvaitsevaisuuden ja ymmärtämyksen, sanalla sanoen, rakkauden keinoin.

Edellä mainittu menettely johtaa ennemmin tai myöhemmin, edellyttäen että on tullut oikein käsitetyksi, spontaaniin valaistumiskokemukseen jonakin rauhan hetkenä. Tämä minuuden synty on ihmiselle äärimmäisen olennainen, vaikka sen esittäminen kirjaimin on valjua, tavanomaista ja asia asioiden joukossa.

Nyt voimme paremmin ymmärtää, mikä merkitys oli Suuren Neuvonantajan sanoilla: *”Opettakaa minua siitä kivistä, jonka rakentajat hylkäsivät, se on kulmakivi.”*

1. Kuten totesimme, minä on kaikissa ihmisissä vaikuttava ”sinapinsienemenkaltainen” minuus, ei tietenkään Jeesus itse (kyse on verhotusta symboliikasta, kuten hyvin monet muutkin hänen, liian usein suoraan tulkitut, puheensa). Opettaminen on puolestaan *kehittämistä*.

2. ”Kivi”, on rakennuksen valmistumisen olennainen osanen, päämäärän saavuttamisen väline. Voidaan myös kääntää sanoilla; sen kiven avulla.

3. Rakentaja = Itsekasvattaja, valaistumisen päämäärään pyrkijä.

4. Hylätty kivi = Keino, jonka kaikki itsestään selvänä epäkelpona elementtinä hylkäsivät, eli sisäinen vastarinnattomuus, ja ryhtyivät taisteluun omaa sisäistä huonouttaan vastaan.

5. Kulmakivi = Olemainen henkisen kehityksen väline.

Oikea näkökulma

Kuten aikaisemmin totesimme pahan vastustamisen asenne synnyttää *sielullisen ristiriidan*, jota pyritään vaistomaisesti ”lääkitsemään” torjunnan avulla. Tämä taas johtaa tilanteeseen, jossa ulkomaailma (muut ihmiset) ja sisäinen maailma (omat tunteet) etäännyvät toisistaan yhä enemmän.

Meidän tulee löytää keino joka vahvistaa näitä molempia, eikä aikaansaa ristiriitaa, vaan purkaa sitä. Keino on vastarinnattomuus, ”antaa oleminen” tai sisäinen suvaitsevaisuus, kuinka vain haluamme sitä nimittää. Tämä on keskeinen sielunasenne, joka vaikuttaa positiivisesti moniin asioihin. Se on eräänlainen ”kulmakivi”.

Otamme asiaa valottavat esimerkit kummastakin ”mielentyöstämistävasta”. Ensin vanha, eli pahan ja eitoivotun poiskitkeminen taistelun ja tukahduttamisen avulla:

Syntyy epäoikeutettua ärtymystä jotakin henkilöä kohtaan, joka ei ole tehnyt mitään pahaa, eikä ansaitse tunteemme esiintuontia. Nouseva tunne torjutaan häpeän ja taistelun avulla, sisäisesti todeten: ”en saa ajatella noin koska se on väärin”. Kun tätä moraalista kitkemistyötä on harjoitettu riittävästi, tunne ei ehdi nousta tietoisuuteen saakka lainkaan, eli tukahduttaminen on siirtynyt automaation tasolle. Ongelma kuitenkin on siinä, että se silti on olemassa ja tilanne on tavallaan pahempi, koska emme itse ole siitä tietoisia. Lisäksi tunteeseen liittyvä energia vaatii ilmaisuja, ja tuntemme itsemme tästä syystä ehkä hieman levottomiksi, tai taipumuksemme kiirehtiä lisääntyä jne. Lisäksi kun panttaamme sisimmäsämme kasvanutta tunnevuorta, syntyy joillekin luonnetyypeille taipumus ”räjähtelyyn” ja riidan haastamiseen: ihminen hakee vaistomaisesti riitaa purkautuakseen, vaikka ei tätä tunnistakaan, vaan näkee viat itsensä

ulkopuolella, toisissa henkilöissä. Kyse on siis alitajuisesta riitelynhalusta, eikä suinkaan siitä, että riitaa sattui tulemaan. Vielä eräs tämän käsittelytavan synnyttämä ominaisuus täytyy mainita, se on kaikkein keskeisin: Se mitä ihminen vihaa ja piilottelee itsessään, sitä hän vihaa myös muissa. Tämän seurauksena eitoivottuja tunteita syntyy lisää, ja piiloteltava lisääntyä ja kierre syvenee...

Kuinka voimme estää tämän kierteen, joka on havaittavissa kaikissa hyvää tarkoittavissa moralisteissa, ihmisissä, jotka suhtautuvat vakavasti itsekasvatukseen? Kuinka voimme estää sen kovuuden, kylmyyden ja ”itselle teeskentelyn”, jota se vääjäämättä synnyttää? Aikaisempi esimerkkinme näyttää nyt suvaitsevan mielenasenteen valossa tältä:

Syntyy epäoikeutettua ärtymystä jotakin henkilöä kohtaan, joka ei ole tehnyt mitään pahaa, eikä ansaitse sitä. Ei tehdä mitään... Annetaan tunteen olla olemassa ja syntyä aina niin halutessaan (siis tunteen, toimintaa sen ei pidä aiheuttaa). Tällöin ihminen tavallaan suvaitsee epätäydellisyyttä itsessään. Tämä on keskeistä: Kun ihminen suvaitsee epätäydellisyyttä itsessään, *hän ymmärtää sitä aidosti myös muissa*. Tämä saa hänet asennoitumaan rauhallisen suvaitsevaisesti esimerkiksi silloin, kun häneen itseensä kohdistetaan ansaitsematonta vihaa. Eli henkilö, joka ei ”tapa” itsessään mitään, hallitsee samalla metodilla, *niin sisäisen kuin ulkoisen maailman*. Hän pysyy tietoisena ja kulkee osittuneesta tajunnasta, jossa rakkaus on *patoutunut* (my loving heart, lost in the dark) kohti tietoisuutta, joka on osittumaton, täynnä iloista sydäntä pakahduttavaa ymmärrystä ja pysyvää onnea.

Mitä on itsetuntemus

”Muuttamispyrkimättömyys” ja tajunnansisällön sellaisenaan säilyttäminen johtavat todelliseen itsetuntemukseen vailla harhauttavia tekijöitä. Itsetuntemuksen keskeinen totuus on, että itseään ei voi tuntea, jos samalla pyrkii muuttamaan itseään. Miksi näin on?

Koska meillä on kaunisteltu kuva itsestämme, emmekä halua tietää

LAAJAKIRJOINEN JA SPIRAALINOMAISESTI ETENEVÄ AASINSILTA-
ESSEKOKOELMA ITSETUNTEMUKSESTA, ELÄMÄN
TARKOITUKSESTA, TOTUUDESTA JA KÄRSIMYKSEN SYISTÄ.
MITEN ELÄÄ, JOTTA PYSYVÄ ONNELLISUUS VAHVISTUU.
ENTÄ MITKÄ PIILOSYYT PITÄVÄT YHTEISKUNNALLISTA TILAA
VIHAMIELISENÄ TODELLISELLE SYVYYDEN TUNTEMISELLE.
ELÄMMEKÖ ELÄMÄMME VAIN MATERIALISTISEN
KUNNIANHIMON TYÖJUHTINA, KUNNES ON AIKA HIIPUA
VANHUUTEEN. ENTÄ MITÄ ON VIIMEISEN RAJAN TUOLLA
PUOLEN? ANTOIVATKO ANTIIKIN MYSTEERIT TODELLA
AVAIMEN KUOLEMAN VOITTAMISEEN, NIIN ETTÄ MYSTEERIT
LÄPIKÄYNEELLE SAATETTIIN SANOJA:

HYVÄSTIT SINULLE, JOKA OLET KOKENUT SEN, MITÄ ET OLE
TÄHÄN MENNESSÄ KOSKAAN KOKENUT. SINÄ OLET
MUUTTUNUT IHMISESTÄ JUMALAKSI, KUOLEVAISEN
VASTAKOHDAKSI!

